

ביקור בזק באיראן

אם בביקורי הקודם באיראן התרשמתי במיר-
חד מהאחזקה הטובה של מכוניות החליבה, הרי
הפעם התאכזבתי. טיב האחזקה ירד בהרבה וזאת,
כנראה, משתי סיבות עיקריות: (א) הריבוי
המהיר יחסית, של מכוניות חדשים והגדלת המ-
כונים הקיימים ללא הכשרה מספקת של העוב-
דים; (ב) חוסר דאגה של הסוכן במקום לחלפים
ולשירות כלשהו. יש לזכור שהעדרים שם גדולים
למדי; לא ראיתי עדר עם פחות ממאה פרות,
ואילו הגדול ביניהם מונה כ-400 חולבות! לכן
ניצול המכוניות הוא אינטנסיבי למדי. לעומת
זאת נראה לי שהטיפול היומיומי בצידה היה
בסדר גמור — המכוניות נקיות וכן גם מכוני
החליבה עצמם.

הרגשה מוזרה במקצת התעוררה בי כשראיתי
כמה מכוני חליבה עם צידה חדיש מאוד, בהם
מפעיל פועל — מנגנון אוטומטי יקר במיוחד,
כי המנגנון נתקלקל מזמן ואין מי שיתקנו. למעשה
נתקלתי במצב כזה בארבעה מתוך חמישה מכר-
זים, בהם ביקרתי. מצב משונה זה אינו מדאיג
את בעלי המשקים, כיוון ששכרו של פועל חק-
לאי הוא 120-150 ל"י לחודש ואין מקפידים על
שעות עבודה, על שבתות או על תנאים סוציא-

לנודמתי בסוף חודש אוגוסט לביקור קצר
באיראן. כוונת הביקור היתה — להדריך אחד
מלקוחותינו בהתקנת צידה הידרופאלי — הרא-
שון באיראן — ובהפעלתו. מובן שניצלתי את
שהותי שם גם לביקורים, וביחוד במשקים בהם
נתקל מדריךנו הקבוע באיראן בתקלות בצידה
החליבה.

מצב מכוניות החליבה

בשנים האחרונות גדל שם מספר החוות,
מצוידות במכוני חליבה. המכוניות — כולן מתו-
צרת אלפא-לאוואל שבדית, הותקנו ע"י סוכן
החברה שבטהראן. לצערי התברר שבמקרים רבים
נעשתה שגיאה מסוימת בהתקנת הצידה, אשר
בגללה משתבשת החליבה: אין אפשרות של
משלוח חלב מצנצנת חליבה כשהמכונה מופעלת
ביחידה אחת; לכן — על כל החולבים להפסיק
את החליבה בעת משלוח חלב. במשק אחד פתרו
את "הבעיה" הזאת בצורה מקורית למדי וחולבים
„דרך" הצנצנת כשידית ההפעלה של היחידה —
מהדגם אלפאמאטיק — נמצאת במצב שטיפה.
בשני המקרים גם יחד מתערערת יציבות הוואקום.

מבכירות ופרות יש-
ראליות, ליד גדר
האבסה באחד המ-
שקים באיראן.

מארה"ב טנק-מוביל, בנפח 10 טונות, מירכב על סאמי-טריילר.

העדר בנאוראבד מניב כעת — בחודש אוגוסט החם — כ־17 ק"ג חלב ליום לפרה בעדר, כולל יבשות, בשתי חליבות ביממה. כמו בשנים קודמות, כן עכשיו נשמר אחוז שומן גבוה, יחסית והוא נע בין 3.6 לבין 3.7. כידוע, מייחסים הייצרנים האיראניים חשיבות יתרה למתכונת השומן, וזה מובן מאליה כשמכירים את מערכת מחירי החלב הנהוגה שם. בעל המשק מקבל, בפתח המחלבה, עבור ליטר חלב 40 אגורות במחצית השנה מארס-אוגוסט ו־48 אגורות במחצית השנה ספטמבר-פברואר, ובממוצע שנתי — 44 אגורות עבור ליטר חלב במתכונת שומן של 4%. עבור כל עשירית האחוז פחות מארבעה, מופחת מחיר ליטר החלב ב־1.48 אגורות. מעניין לציין שההפסד לכל ק"ג שומן הנגרם לייצרן בעקב מתכונת שומן נמוכה מ־4%, מגיע ל־15 לירות בקירוב, בעוד מחיר החמאה לצרכן מתוצרת מקומית הוא 7.20 לירות.

כברוב המשקים בהם ביקרתי, מגישים גם במשק זה שפע של מספוא גס בטיב מעולה. בעור נה זו קוצרים ומגישים לכ־700 ראשי הבקר בנאוראבד 20 טונות אספסת בכל יום! מוסיפים על זה מעט שחת אספסת, רכה ועדינה, ותחמיץ:

ליים. עם כל זאת יש להגיד לשבחם של הפרעלים שהם מבצעים את עבודתם בנאמנות וביסודיות.

העדר הגדול בנאוראבאד

למרות התקלות שהוזכרו לעיל, הפרות שז"פ עות חלב ותענוג ממש לראות את עדרי הפרות הישראליות-פריזיות, כשהן נוצצות ומצב גופן מצויין. במיוחד התרשמתי טוב מהעדר בחוות נאוראבאד, המונה כ־400 חולבות ובני־בקר רבים. בעלי העדר הם 3 שותפים ואחד מהם הוא סוכנוני בטהראן. המשק מתוכנן ל־700 פרות ומהמשר לוחים של ספטמבר מיועדות 90 מבכירות למשק זה. הפרות מוחזקות בסככות הפתוחות אל החצר, בקבוצות של 40 עד 60 ראש בכל חצר; מופעלים 2 מכוני חליבה, אחד — הוא הישן, עם 6 עמדות טאנדרם, והשני — החדש — עם שני חדרי חליבה נפרדים, כ"א בעל 6 עמדות טאנדרם, המחולקים להדר חלב ולחדר מכונות משותפים. בס"ה מופעלות 18 יחידות אלפאמאטיק במשק זה. עובד אחד מפעיל 2 יחידות, פועל נוסף, "מקהיל" את הפרות לתוך המכון מכל חצר ועוד פועל נוסף בקבלת חלב בחדר החלב. עדיין ממלאים שם כדי משלוח של 50 ליטר, אך בקרוב יופעל קירור ע"י מצנן פתוח וטארמוס לאחסון החלב. גם משלוח החלב יבוצע במיכלית ולשם כך הוזמן

הג'אמוסים
בטבילתם
היומיומית

מ"הצגה" כמו בקירקס, כשהרועה הוביל חלק
כהעדר לתוך הבריכה. ציווה עליו לרבוץ וכל
הג'אמוסים רבצו עד שקיבלו "פקודה" לקום
ולצאת.

עדר זה נחלב, כמובן, בידיים.

כ ל ל י

יעניין בוודאי את ציבור בוקרינו לשמוע
שמשרד החקלאות האיראני עומד לעשות צעד
חשוב לקראת הרחבת ייצור החלב. סופר לי
שהממשלה תעניק הלוואות גדולות ובתנאים
נוחים ביותר למשק שיפיק 3 טונות חלב ביום.
מדובר על הלוואה של 3 מיליון טומן (כ־1.2
מיליון ל"י) ל־20 שנה ב־4% רבית. אם תכנית
זו תתגשם היא תהווה בוודאי גורם חשוב לגבי
משק החלב הישראלי.

חי הברון

ה. מ. ב.

אוגוסט, 1967

בסה"כ אוכלת פרה 5 עד 6 יחידות מספוא גם
ביום.

עדר ג'אמוסים

באחד המשקים ראיתי עדר ג'אמוסים שנרכש
לא מזמן, המונה כמה עשרות פרות ועגלות בגי-
לים שונים וכמה פרים צעירים. כל העדר, על
רועהו המקצועי, הובא מחוזיסטן. כ־10 ג'אמוסיות
כבר המליטו. אלה הן בהמות עצומות, במצב
גופני יוצא מן הכלל טוב ומשקל גופן נע בין
800 ל־900 ק"ג! הראשונות שהמליטו מניבות
בממוצע כ־10 ליטר חלב ליום עם 7.5% שומן.
המצטיינת ביניהן מניבה 15 ליטר ביום. הג'אמר
סים עלו, עד הגיעם למשק, כאלף לירות הראש.
במשק נבנו רפתים לאיכסון העדר וכן "ברי-
כת שחיה". זוהי בריכת בטון ברוחב של 4 מ'
ובאורך של כמה עשרות מ', עם כניסה משופעת
אל תוך המים שעמקם הוא כחצי מ'. נהניתי